

ÇEŞİTLİ ÖĞRENCİ GRUPLARININ ÖSS VE ÖYS KİMYA SORULARINA AIT BAŞARI YÜZDELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Ayhan YILMAZ*, Esin ATAV**, Seçil ERÖKTEN*** ve F. İnci MORGİL****

ÖZET: Bu çalışmada; 1997 ve 1998 öğretim yıllarına ait Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) ve Öğrenci Yerleştirme Sınavında (ÖYS) sorulan Kimya soruları ele alınmış ve bu sorular Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 183 öğrenci ve Atatürk Anadolu Lisesi'nde okuyan, dersaneye devam eden ve 1999 yılında yapılacak ÖSS sınavına hazırlanan toplam 31 lise son sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Öğrenciler her iki sınavda sorulan Kimya sorularını cevaplamışlardır. Öğrencilerin ÖSS ve ÖYS başarı yüzdeleri hesaplandıktan sonra, regresyon analizi yapılmış ve korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Öğrencilerin ÖSS Kimya sorularındaki başarıları ile ÖYS Kimya sorularındaki başarıları arasında $r = 0.37$ ile $r = 0.58$ arasında değişen bir korelasyon bulunmuştur.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Üniversite Seçme Sınavı (ÖSS) ve Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS), ÖSS ve ÖYS Kimya Sorularında Gösterilen Başarı Arasındaki İlişki.

ABSTRACT: This study is about the chemistry items that were used in both 1997 and 1998 Student Selection Examination (ÖSS) and Student Placement Examination (ÖYS). These items were administered to 183 students of Hacettepe University, Faculty of Education, Chemistry Education branch and to 31 high school senior students of Atatürk Anadolu High School who would participate in 1999 Student Selection Examination. They replied the chemistry items used in two examination. After determining their achievement rate in ÖSS and in ÖYS, regression analysis was carried out and also correlation coefficient was calculated. A correlation ranging from $r = 0.37$ to $r = 0.58$ was found between their achievement in ÖSS chemistry items and ÖYS chemistry items.

KEYWORDS: Student Selection Examination (ÖSS), Student Placement Examination (ÖYS), Correlation between the achievement in ÖSS chemistry items and the achievement in ÖYS.

1. GİRİŞ

Yükseköğretim programlarına alınacak öğrencilerin seçimi ve tercihlerine göre yerleştirilmeleri, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından iki basamaklı bir sınav sistemi uygulanarak yapılmıştır. Sistemin genel adı Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavıdır (ÖSYS). Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) olarak adlandırılan birinci basamak sınavının amacı ikinci basamak sınavına girebilecek adayları seçmektir. Bu sınav ayrıca, birinci basamak sınavı sonucuna göre öğrenci alan bazı yükseköğretim programlarına öğrenci yerleştirmede kullanılır. ÖSS sonuçları belli bir ağırlıkla ikinci basamak sınavı sonuçlarına da katılır. Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) olarak adlandırılan ikinci basamak sınavının amacı ise, adayları bu sınavın sonuçlarına göre öğrenci alan yükseköğretim programlarına seçmek ve yerleştirmektir [1]. 1981 yılından 1999 yılına kadar iki aşamalı sınavlardaki başarıları ile gençlerimiz üniversitelere yerleşmişlerdir. Uygulanan ÖSS testlerinde; türkçe'yi kullanma gücü, sosyal bilimlerdeki temel kavram ve ilkelerle düşünme gücü, matematiksel ilişkilerden yararlanma gücü ve fen bilimlerindeki temel kavram ve ilkelerle düşünme gücünün belirtisi sayılan becerilerin yoklanması amaçlanmaktadır. ÖYS testleri ise fen bilimleri, matematik, türkçe, sosyal bilimler ve yabancı dil alt testlerinden oluşmaktadır ve ÖYS testlerinde belirli bir alana ilişkin daha çok okul öğrenmelerine dayalı olan bilgi birikiminin kavranması ve uygulanmasını gerektiren beceriler amaçlanmıştır. ÖYS testleri ile yoklanmak istenen zihinsel becerilerin dersten derse değişmeyen yönleri vardır.

* Yrd. Doç. Dr., H.Ü. Eğitim Fak., Orta Öğretim Fen ve Mat. Alanlar Böl., Kimya ABD Öğretim Üyesi, ANKARA

** Yrd. Doç. Dr., H.Ü. Eğitim Fak., Orta Öğretim Fen ve Mat. Alanlar Böl., Biyoloji ABD Öğretim Üyesi, ANKARA

*** Araş. Göv., H.Ü. Eğitim Fak., Orta Öğretim Fen ve Mat. Alanlar Böl., Kimya ABD., ANKARA

**** Prof. Dr., H.Ü. Eğitim Fak., Orta Öğretim Fen ve Mat. Alanlar Böl., Kimya ABD Öğretim Üyesi, ANKARA

Farklı alanlarda geçerli ve ortak olan ÖYS’de yoklanmak istenen beceriler; tanıma ve hatırlama gücü, kavrama (anlama) gücü, bilinen ilke ve teknikleri yeni durumlara uygulama gücü, araştırma gücü (analiz etme), birleştirme gücü (sentez yapma) ve değerlendirmedir [2]. İki basamaklı bir Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınav sistemine geçişle birlikte, akademik yeteneğin ölçülmesinde klasik soru tiplerinden de vazgeçilmiştir. Klasik yetenek test maddelerinin kullanılmasından vazgeçilmesinin başlıca nedeni, dersanelerde bu tip test maddeleri üzerinde aşırı ölçüde alıştırma yapılması yüzünden bu soruların öğrenme gücünü iyi ölçemez hale gelmesidir. Bu uygulamalar devam ederken 1999 yılında üniversiteye girişin ÖSS ve ortaöğretim başarı puanının beraberce değerlendirilmesi sonucu gerçekleşmesine karar verilmiştir. Çünkü gerek yurt dışında gerekse ülkemizde yapılan araştırmalar ve özellikle ÖSYM’de önceki yılların bilgileri üzerinde yapılan incelemeler, ortaöğretim başarısı ile yükseköğretim başarısı arasında bir ilişkinin bulunduğunu göstermektedir [3]. Bu nedenle yapılan değişiklik kapsamında 1999 yılından itibaren Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sisteminde (ÖSYS) üniversitelere öğrenci seçme amacıyla bir sınavın yapılmasına ve bu sınavın adı Öğrenci Seçme Sınavı (1999-ÖSS) olmasına, mevcut sistemdeki İkinci Basamak Sınavının (ÖYS) uygulamadan kaldırılmasına karar verilmiştir [4]. Yükseköğretim programlarına öğrenci seçme ve yerleştirme işlemlerinin çeşitli yanlarını ele alan bir çok araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmalar çoğunlukla sınavlarda kullanılan testlerle ilgilidir. Bu araştırmalardan bazıları ise; lise başarı ölçüleri ile yükseköğretime öğrenci seçme ve yerleştirme sınavı puanlarının ne derece uyumlu olduğuna bakılmıştır [5]. Yapılan diğer çalışmalarda ise çok değişik ortaöğretim programlarından gelen adayların yine çok değişik yükseköğretim programlarına yerleştirilmelerinde kullanılan sınavın çeşitlendirilmesi amacıyla, sistemi oluşturan iki basamağın ayrı sınavlar olarak düşünülmesi ve ikinci basamak sınavının değişik yükseköğretim programlarına daha uygun düşecek biçimde çe-

şitlendirilmesi önerilmiştir [6]. Yine yükseköğretime öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde 1987 yılında yapılan değişikliklerin amaçlarına ne ölçüde ulaştığına ilişkin çalışmalar yapılmıştır [7]. Yükseköğretim kurumlarına öğrenci kabulüne ilişkin yöntem ve ilkeler tüm dünya ülkelerinde üzerinde önemle durulan bir konudur. Bu alanda uygulanan yöntemleri üç grupta toplamak mümkündür [8, 9].

- Lise mezunu olan ve bakalorya veya bunun eşdeğeri bir sınavı başaranların tümünü istedikleri takdirde bazı programlara kabul etmek Kıta Avrupası’nda yaygındır. Ancak, bu ülkelerde de tıp ve mühendislik gibi bazı alanlarda kontenjan olup talep kontenjanı aştığı takdirde bu tür programlar için seçme sınavı yapılmaktadır. Ayrıca bu ülkelerde Almanya, Hollanda ve Fransa’da klasik üniversite programları ile meslek yüksekokulu veya yüksekokul niteliğindeki programlara giriş yolları baştan ayrılmıştır.

- Anglo-Sakson ülkelerinde yaygın olan yöntem merkezi olarak yapılan bir bilgi ve/veya genel yetenek sınavının sonuçlarının değerlendirilmesini ve öğrenci kabulünü tamamen ilgili yükseköğretim kurumlarına bırakmaktır.

- Japonya, Kore, Tayvan’daki yöntem ise esas olarak Türkiye’dekine benzer merkezi seçme ve yerleştirme sınavlarıdır. Japonya’daki yöntem iki basamaklıdır. Talebin arzı aştığı hallerde yükseköğretime giriş sınavı kaçınılmazdır. Örneğin; Kore’deki yükseköğretim giriş sınavları “Sınav Cehennemi” olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye’de ÖSYM’nce düzenlenen yükseköğretime giriş sınavları, tabii ki en ideal olanı değil, mevcut koşullar altında uygulanabilecek yöntemlerin en az zararlı olanıdır. Üniversiteye girişte daha önce uygulanan ÖSS + ÖYS sınavları yerine tek ÖSS sınavının yapılacak olması bu konuyu da tartışmaya açacaktır. Amacımız ÖSS sınavındaki başarı ile ÖYS sınavındaki başarı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını saptayarak bu tartışmalara katkıda bulunmaktır.

2. MATERYAL ve YÖNTEM

2.1. Denekler

Çalışma kapsamına araştırmanın yapılmış olduğu 1998-99 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören hazırlık, 1., 2., 3. ve 4. sınıfta okuyan toplam 183 öğrenci ve Ankara Atatürk Anadolu Lisesi son sınıfında okuyan ve dersaneye devam eden 31 öğrenci katılmıştır.

2.2. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada veri toplamak amacıyla Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı'nın yükseköğretim kurumlarına öğrenci seçme ve yerleştirme sınavlarında kullandığı 1997 ve 1998 yıllarına ait ÖSS ve ÖYS sınavlarında sorulan sorulardan Kimya dersine ait toplam 62 maddelik bir test kullanılmıştır. Hazırlanan Test I (ÖSS) toplam 25 soruyu, Test II (ÖYS) toplam 37 soruyu içermektedir. Öğrenciler 62 sorudan oluşan testi üniversite sınavlarında verilen sürede cevaplamışlardır. Test I ve Test II'nin ön denemesi yapılmamıştır. Yapılmayışının en önemli nedeni, test maddelerinin yüz binlerce öğrenciye ÖSYM Başkanlığı'na uygulanan testler olmasıdır. Test soruları yazılı basından alınmıştır [10].

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Her bir grubun ÖSS ve ÖYS sorularına verdikleri doğru, yanlış, boş ve geçersiz cevapları belirlendikten sonra başarı yüzdeleri hesaplanmıştır. ÖSS ve ÖYS'de gösterdikleri başarılar arasındaki ilişkinin ölçülmesi amacıyla yapılan betimlenmelerde korelasyon katsayıları değerlendirilmiştir. Bu amaçla Signifikant-F değeri, Durbin Watson testi ve standart atıklar-standart tahmin değerleri dağılım grafiğinden yararlanılmıştır. Regresyon analizi teste katılan grupların tümüne birlikte uygulanmadan önce bu 6 grup arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Varyans Analizi ($\alpha = 0.05$) yapılmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmaya Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı'nda ve Ankara Atatürk Anadolu Lisesi son sınıfında okuyan ve dersaneye devam eden toplam 214 öğrenci katılmıştır. Öğrenciler 1997 ve 1998 yıllarına ait Test I (ÖSS) ve Test II (ÖYS) Kimya sorularını cevaplandırdıktan sonra her bir öğrencinin başarı yüzdesi hesaplanmıştır. Hesaplanan başarı yüzdelerinin betimlenmesi, birbiriyle karşılaştırılması ve yorumlanması için veriler istatistiksel değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Basit Doğrusal Regresyon Analizinde; ÖSS Kimya sorularında gösterilen başarı bağımsız değişken, ÖYS Kimya sorularında gösterilen başarı ise bağımlı değişken olarak alınmıştır. Burada ÖSS sınav başarı % leri ile ÖYS sınav başarı % leri arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır ve korelasyon hesaplamaları yapılmıştır. Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Araştırmaya katılan Kimya Öğretmenliği 1.,2.,3.,4. ve hazırlık sınıfı ve dersaneye devam eden lise son sınıf öğrencilerinin ÖSS Kimya sorularında gösterdikleri başarı ile ÖYS Kimya sorularında gösterdikleri başarı arasındaki korelasyon katsayıları ile regresyon analizi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin ÖSS ve ÖYS Kimya Sorularına Verdikleri Doğru Yanıtların Regresyon Analiz Sonuçları ve Korelasyon Katsayıları

GRUPLAR	Signifikant-F	Durbin-Watson	r	p
1. Sınıf (n=32)	0.022 < 0.05	2.12	0.40*	0.022
2. Sınıf (n= 38)	0.000 < 0.05	1.79	0.58***	0.000
3. Sınıf (n=31)	0.003 < 0.05	1.90	0.52**	0.003
4. Sınıf (n=49)	0.001 < 0.05	1.93	0.47***	0.001
Hazırlık (n=33)	0.009 < 0.05	1.93	0.45**	0.009
Dersane (n=11)	0.270 > 0.05	1.93	0.37	0.270
TOPLAM (1.,2.,3.,4. Sınıf, hazırlık sınıfı = 183)	0.000 < 0.05	1.60	0.39***	0.000

* p < 0.05 ** p < 0.01 *** p < 0.001

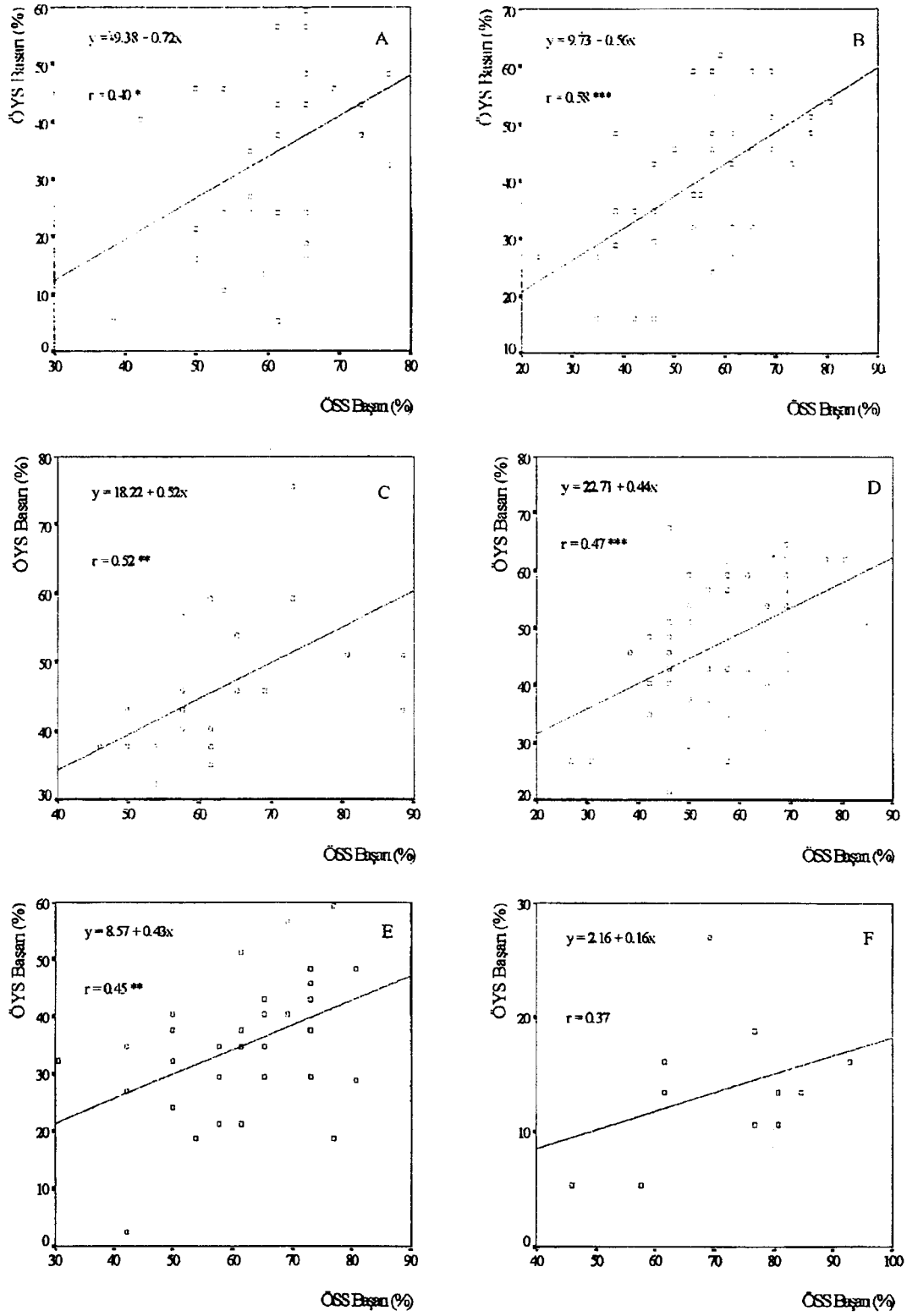
Tablo 1'de verilen Signifikant-F değerinin $\alpha = 0.05$ yanılma düzeyinden küçük olması kullanılan regresyon modelinin anlamlı olduğunu göstermektedir. Durbin-Watson değerinin 2'ye

yakın olması ise artık değerler arasında öz ilişki olmadığını ve uygulanan regresyon modelinin anlamlı olduğunu göstermektedir. Her bir grup için ayrı ayrı gerçekleştirilen standart atıklarstandart tahmin değerleri dağılım grafiği göz önüne alındığında modelin anlamlı olduğu görülmektedir. Korelasyon katsayısı r iki özellik arasındaki ilişkinin yönünü ve derecesini gösterir [11,12,13]. ÖSS başarı % si ile ÖYS başarı % si arasındaki ilişkileri gösteren grafikler çizilirken olasılık düzeyleri 0.05 * , 0.01 ** ve 0.001 *** olarak gösterilmiştir. Saptanan sonuçlar aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır:

- Şekil 1A, 1B, 1C, 1D, 1E ve 1F incelendiğinde Kimya Öğretmenliği öğrencilerinin ÖSS Kimya sorularında gösterdikleri başarı ile ÖYS Kimya sorularında gösterdikleri başarı arasındaki ilişki anlamlıdır. Üniversite öğrencileri grubuna ait korelasyon katsayıları $r = 0.40^*$ ile $r = 0.58^{***}$ arasında ve 0.05 ile 0.001 olasılık düzeyindedir. (Tablo 1, Şekil 1A, 1B, 1C, 1D ve 1E).
- Kimya Öğretmenliği 1. sınıf öğrencilerinin ÖSS ve ÖYS Kimya soruları başarıları arasında $r = 0.40^*$ düşük ama 0.05 olasılık düzeyinde anlamlı pozitif bir ilişki vardır.
- $r = 0.58^{***}$ ile 2. sınıf öğrencilerinin ÖSS ve ÖYS Kimya soruları başarıları arasında yine anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.
- 3. sınıf öğrencileri için korelasyon katsayısı $r = 0.52^{**}$ yine ÖSS ve ÖYS başarıları arasında anlamlı pozitif bir ilişkiyi göstermektedir.
- $r = 0.47^{***}$ ile 4. sınıf öğrencilerinin ÖSS ve ÖYS Kimya soruları başarıları arasında yine anlamlı pozitif bir ilişki vardır.
- Hazırlık sınıfı öğrencilerinin ÖSS ve ÖYS Kimya soruları başarıları arasında ise $r = 0.45^{**}$ olan pozitif bir ilişki vardır.
- Bu çalışmaya dersaneye devam eden lise

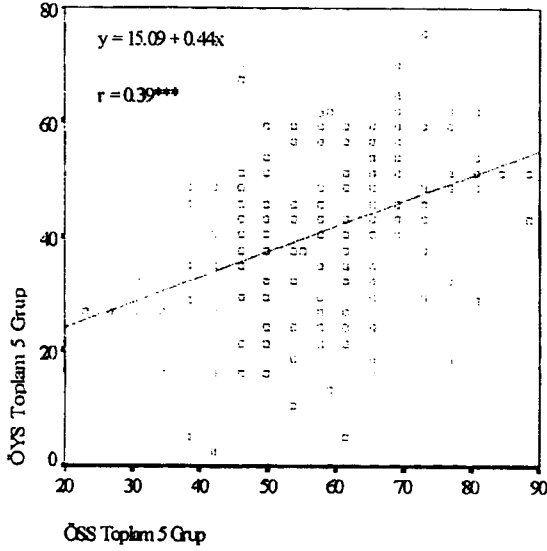
son sınıf öğrencilerinden toplam 31 öğrenci katılmıştır. 20 öğrenci ÖYS Kimya sorularını hiç cevaplamamıştır. Bundan dolayı değerlendirme toplam 11 öğrenci üzerinden yürütülmüştür. Öğrencilerin büyük bir bölümünün ÖYS sorularını cevaplandırmama nedenleri özel dersanelerde ÖSS Sınavına hazırlanan öğrencilerin ortaöğretim müfredat konularından ancak Lise 1'in tamamı ve Lise 2 konularının yarısını bilmeleri ve sınav sorularının bu konulardan hazırlanmasıdır. Buna karşılık ÖYS sınav sorularının tüm müfredatı içermesidir. Bu nedenle özel dersane öğrencileri sorumlu olmadıkları konularla ilgili sorularla karşılaşınca cevaplamamışlardır. Değerlendirmeye alınan 11 öğrencinin cevap kağıtları incelendiğinde, ÖSS Kimya sorularında diğer gruplara göre daha başarılı oldukları ÖYS Kimya sorularında ise aynı başarıyı gösteremedikleri tespit edilmiştir. Buna göre lise son sınıf öğrencilerinin ÖSS-ÖYS Kimya soruları başarıları arasındaki korelasyon katsayısı $r = 0.37$ dir. Böyle bir değer ortaya çıkması büyük bir olasılıkla yukarıda değinilen neden ve yukarıda açıklandığı gibi öğrenci sayısının azlığı olabilir.

- Regresyon analizi teste katılan grupların tümüne birlikte uygulanmadan önce bu altı grup arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Varyans Analizi ($\alpha = 0.05$) yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda Kimya Öğretmenliği hazırlık, 1., 2., 3., 4. sınıf ve lise son sınıf öğrencileri arasında anlamlı bir fark olduğu ve farklılık yaratan grubun lise son sınıf öğrencileri olduğu belirlenmiştir.
- Lise son sınıf öğrencileri çıkartılıp, kalan gruba tekrar varyans analizi yapıldığında ise Kimya Öğretmenliği 1., 2., 3., 4. ve hazırlık sınıfı öğrencileri arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.
- Lise son sınıf öğrencileri dışındaki beş gruba regresyon analizi uygulanmış ve

Şekil 1. Kimya Öğretmenliği 1. Sınıf (A), 2. Sınıf (B), 3. Sınıf (C), 4. Sınıf (D), Hazırlık Sınıfı (E) ve Lise Son Sınıf Öğrencilerinin (F) ÖSS ve ÖYS Kimya Sorularında Gösterdikleri Başarıları Arasındaki İlişki

korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Şekil 2'de toplam 183 öğrencinin ÖSS Kimya sorularında gösterdikleri başarı ile ÖYS Kimya sorularında gösterdikleri başarı arasında anlamlı pozitif bir ilişki ($r=0.39^{***}$) olduğu gözlenmektedir.

Şekil 2. Teste Katılan Kimya Öğretmenliği 1. Sınıf, 2. Sınıf, 3. Sınıf, 4. Sınıf ve Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin ÖSS ve ÖYS Kimya Sorularında Gösterdikleri Başarı Arasındaki İlişki

4. TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Yükseköğretim programlarına öğrenci seçerken kullanılan ölçütlerden en önemlisi adayların öğrenme güçleri yani akademik yetenekleridir. Seçme ve yerleştirme sistemi; sınava giren öğrenciler arasında başarılı olma olasılıklarını en yüksek olan adayları seçmeyi amaçlar. Bu nedenle seçme ve yerleştirme kararlarında, öğrenme gücünden neyin anlaşıldığı ve bu gücün nasıl ölçüldüğü büyük önem kazanmaktadır.

Bu araştırmaya Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören ve Atatürk Anadolu Lisesi'nde okuyan, dersaneyeye devam eden toplam 214 (de-

ğerlendirilen 194) öğrenci katılmıştır. Öğrenciler 1997 ve 1998 yıllarına ait ÖSS ve ÖYS Kimya sorularını cevaplandırmışlardır. Öğrencilerin ÖSS-ÖYS Kimya sorularında gösterdikleri başarı % leri arasında bir ilişkinin olup olmadığı ve bu ilişkinin yönü ve derecesi tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda aşağıdaki sonuçlar tespit edilmiştir.

- Üniversite 1., 2., 3., 4. sınıf ve hazırlık sınıfında okuyan öğrencilerin ÖSS Kimya sorularında gösterdikleri başarı ile ÖYS Kimya sorularında gösterdikleri başarı arasında anlamlı pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur (Şekil 1).
- Lise son sınıf öğrencilerinin ÖSS-ÖYS Kimya soruları başarıları arasında anlamlı pozitif bir ilişki bulunamamıştır ($r=0.37$). Nedeni yine uygulamaya bağlıdır. ÖSS ve ÖYS soruları arasındaki konu farklılığı başka bir çalışmamızda vurgulanacaktır.
- Üniversite öğrencileri grubuna ait korelasyon katsayıları $r = 0.40^*$ ile $r = 0.58^{***}$ arasında ve 0.05 ile 0.001 olasılık düzeyleri arasında değişiklik göstermektedir (Tablo 1).
- Kimya Öğretmenliği 2. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri için saptanan korelasyon katsayıları ($r = 0.58^{***}$ ve $r = 0.47^{***}$), 1. sınıf ($r = 0.40^*$) ve 3. Sınıf ($r = 0.52^{**}$) öğrencilerine göre daha yüksektir. 2. ve 4. sınıf öğrencileri için ortaya çıkan korelasyon katsayıları 0.001 olasılık düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Tablo 1, Şekil 1).
- İstatiksel değerlendirmeye alınan 6 gruba Varyans Analizleri uygulanmış ve lise son sınıf öğrencilerinin diğer gruplardan farklı olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın nedeni; Şekil 1'de görüldüğü gibi lise son sınıf öğrencilerinin ÖSS Kimya sorularında gösterdikleri başarı diğer gruplara göre daha yüksektir.
- Üniversite öğrencilerinin bulunduğu 5 grupta yapılan Varyans Analizleri sonu-

cunda ise; Kimya Öğretmenliği 1., 2., 3., 4., sınıf ve hazırlık sınıfı öğrencileri arasında anlamlı bir fark olmadığı bulunmuştur.

- Saptanan sonuçlara bağlı olarak; öğrencilerin ÖSS ve ÖYS Kimya sorularında gösterdikleri başarı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin bulunması ve başarılı olan öğrencinin her zaman başarılı olabileceğini, uygulanacak sınav sayısının sınırlı kadar önemli olmadığı sonucu çıkarılabilir.
- Çalışmada ÖSS ve ÖYS Kimya soruları ele alındığından bir genelleme yapmak zordur. Tek tek grupların gösterdiği ÖSS ve ÖYS Kimya sorularında gösterilen başarı % leri arasında 0.05, 0.01 ve 0.001 olasılık düzeylerinde bir ilişkinin varlığı tek aşamalı bir sınav sisteminin yeterli olacağı görüşünü destekleyebilir.
- Yükseköğretime nitelikli öğrencinin seçilebilmesine özen gösterilmelidir ve gerekli önlemler alınmalıdır. Yapılan sınavlarda öğrenciler ortaokul ve lise müfredatındaki bütün konulardan sorumlu olmalıdırlar. Çünkü üniversitelere gelen öğrencilerin eğitim-öğretim düzeyi, ortaöğretimden gelen öğrencinin düzeyine göre de şekillenmektedir.
- Uygulanan sınavlarda hazırlanan testin kapsamı, soru güçlüklerinin hesaplanmaları ve araştırılmaları yanında müfredat programlarının tamamının test kapsamına alınması ve tüm konulardan soru hazırlanması üniversitelere daha bilgili öğrencilerin gelmesine imkan sağlayacaktır.
- Türkçe, Sosyal Bilimler, Matematik ve Fen Bilimlerinin diğer dallarında da benzer çalışmalara gerek vardır. Söz konusu çalışmalar yapıldığı takdirde, bu çalışmadan elde edilen sonuçlarla birlikte eğitim sistemimize daha faydalı katkılar ortaya çıkabilir.

Sonuç olarak bu çalışmada ortaya çıkan sonuçlar iki aşamalı sınav sisteminden (ÖSS + ÖYS) tek aşamalı sınav sistemine (ÖSS) geçiş öğrenci başarısına çok fazla etki etmeyecektir. Ancak uygulamalarda ÖYS yerine, Ortaöğretim Başarı Puanının değerlendirmeye alınması konusunun, başka çalışmalarda tartışılması gerekebilir. Çalışma yapılırken ÖSS ve ÖYS sorularının Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi öğrencilerine uygulanmış olmasının nedeni; tüm bu öğrenciler daha önceki yıllarda yapılmış ÖSS ve ÖYS sınavlarında başarı göstererek; adı geçen anabilim dalında eğitim yapma hakkını kazanmış olmalarıdır. Söz konusu her iki sınav sonuçlarına ait başarı % leri arasında ilişki olup olmadığının araştırılmasında; bu sınavlara daha önce katılmış öğrencilerin denek olarak katılmaları, sonuçların tartışılabilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

KAYNAKLAR

1. ÖSYM, "1998 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı İkinci Basamak Kılavuzu", Ankara
2. Tezbaşaran, A., "ÖSYS Testlerinde Yoklanmak İstenebilir Bilişsel Davranışlar", **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** 10 (1994) 79-84.
3. Yükseköğretim Bülteni sayı 1 Mart 1986 s.24
4. ÖSYM, "1999 ÖSS Öğrenci Seçme Sınavı", Ankara
5. Oral, T., "Lise Başarı Ölçüleri ile ÖSYS Puanları Arasında Uyum", (Yayınlanmamış Doktora Tezi) Ankara, Hacettepe Üniversitesi, 1985
6. Özçelik, D.A., "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Geçerlik Araştırması", Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Geçerliğinin Araştırılmasında Kullanılan Yöntemlere İlişkin Bazı Sorunlar, Ankara: **ÖSYM, AGD** (1982)
7. Tezbaşaran, A., "Yükseköğretime Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sisteminde 1987 yılında Yapılan Değişiklikler Üzerine Bir Araştırma", **Hacettepe Üniversitesi Doktora Tezi** 1991, Ankara
8. Gürüz, K., Şuhubi, E. Şengör, A.M.C., Türker, K. ve Yurtsever, E. Haziran 1994, Yayın no: **TÜSİAD-T/94, 6-196** s.174

9. Sözer, E., “Üç Avrupa Ülkesinde Eğitim: Almanya, Danimarka, Fransa Eğitim Sistemleri” **Anadolu Üniversitesi**, 1997
10. Yeni Yüzyıl Gazetesi ve **Milliyet Gazetesi**, Nisan 1997 ve Haziran 1998.-
11. Turgut, M.F. ve Baykal, Y., “Ölçekleme Teknikle-ri”, **ÖSYM Yayınları**, Ankara, 1992-1
12. Turgut, M.F., “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları”, Ankara 1990 s.215-219
13. Köhler, W., Schachtel, G., Voleske, P. “**Biostatistik**” **Springer Verlag, Berlin**, 1992